
Styczniowe Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 17/2(182), 70-73

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W czasie wykonywania swej pracy zawodowej kol. Urbański sprawował kolejno funkcje członka Rady Adwokackiej w Łodzi, jej sekretarza, rzecznika dyscyplinarnego i wicedziekana Rady. Tę ostatnią funkcję pełnił od 1964 r. aż do śmierci. Ponadto pracował aktywnie społecznie i politycznie w szeregach PZPR. Był także prezesem Zarządu Koła Miejskiego ZPP w Łodzi.

Zmarły był odznaczony Medalem Dziesięciolecia Polski Ludowej, Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Honorową m. Łodzi i Złotą Odznaką Zrzeszenia Prawników Polskich.

Adwokat K. Urbański był nie tylko wybitnym prawnikiem, specjalizującym się w szczególności w problematyce prawa karnego, nie tylko sumiennym adwokatem, dobrym organizatorem i wykładawcą, ale także skromnym i uczynnym kolegą. Śmierć jego wzbudziła głęboki żal wśród tych wszystkich, którzy go znali i z nim współpracowali na polu pracy zawodowej i społecznej.

Adwokatura łódzka w związku z bolesnym faktem śmierci adwokata K. Urbańskiego poniosła dotkliwą stratę.

Cześć Jego pamięci!

Adw. Juliusz Leszczyński

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A.

Styczeniowe Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej

Styczeniowe Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej (odbyte w dniach 13 i 14 stycznia 1973 r.) po raz drugi wypróbowało podział posiedzenia na dwie zasadnicze części: na pracę w komisjach problemowych i na obrady plenarne, poświęcone dyskusji i głosowaniu nad przygotowanymi dokumentami.

Stosownie do tej praktyki trzy komisje:

- 1) do przedyskutowania sprawy regulaminu działania organów adwokatury (7 osób — przewodniczący dziekan Rady Adwokackiej w Krakowie adw. S. Warcholik),*
 - 2) do przedyskutowania spraw Ośrodka Badawczego Adwokatury (10 osób — przewodniczący adw. prof. dr K. Buchała),*
 - 3) do opracowania tez nowelizacyjnych (10 osób — przewodniczący dziekan Rady Adwokackiej w Rzeszowie adw. S. Rogoż)*
- przedstawiły Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej trzy dokumenty i w związku z tym Plenum NRA w dniu 14 stycznia br. uchwaliło:*

- 1) regulamin działania organów adwokatury,*

- 2) powołanie Ośrodka Badawczego Adwokatury,
- 3) 29 tez do nowelizacji ustawy o ustroju adwokatury.

Udział w obradach wzięli zaproszeni goście: przedstawiciele Partii i Stronnictw Politycznych (tow. Jan Syty z KC PZPR, Czesław Elwartowski z NK ZSL, Andrzej Miller z CK SD).

*

Nowo uchwalony regulamin działania naczelnych i wojewódzkich organów adwokatury stanowi kolejny etap porządkowania, upraszczania i systematyzacji samorządowego prawodawstwa. Zastępuje on 8 obowiązujących dotychczas w tej dziedzinie aktów normatywnych (regulaminów i uchwał). W związku z tym już w okresie nadchodzących wyborów do organów samorządu całość przepisów „konstytucyjnych” znajdzie się w jednym dokumencie, co sprzyjać będzie zarówno dobrej informacji prawnej jak i poręczności w posługiwaniu się jej treścią. Dokument ten, dokładnie konsultowany z radami adwokackimi w okresie przed obradami styczniowego Plenum, a zatem dobrze znany środowisku adwokackiemu, przynosi jednak dalsze jeszcze zmiany, jakie zostały wprowadzone podczas obrad plenarnych NRA. Są nimi: zagwarantowanie udziału przedstawicieli aplikantów adwokackich w zgromadzeniach izby, zmiany w prezentacji listy wyborczej, zwiększenie udziału zastępców w organach samorządowych.

Dziekan Rady Adwokackiej w Krakowie i przewodniczący komisji problemowej adw. S. Warcholik, uzasadniając ten pierwszy postulat, najtrafniej ujął istotę sprawy w słowach: „Aplikanci powinni poprzez swoich przedstawicieli brać udział bez prawa głosu w zgromadzeniach. Chodzi o stworzenie obowiązku uczestniczenia w centrum życia samorządowego”.

Przesądzona uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej zasada jednolitej, alfabetycznej listy wyborczej zarówno dla kandydatów komitetu wyborczego, jak i dla zgłoszonych z sali podczas zgromadzenia wywołała żywą dyskusję, która odbiła się najwyraźniej w wynikach głosowania: 15 „za”. 8 „przeciw”. Rozwiązania przyjęte w głosowaniu dziekan Rady Adwokackiej w Rzeszowie S. Rogoż uzasadniał w toku obrad następująco: „Reprezentuję stanowisko Izby rzeszowskiej. Wszyscy kandydaci powinni być umieszczeni w porządku alfabetycznym. A więc tak ci, których wskazał komitet wyborczy, jak i ci, zgłoszeni z sali. Innymi słowy, wszyscy niech mają jednakowy start do wyborów”.

Jednocześnie jednak Naczelna Rada Adwokacka nie przyjęła regulacji proponowanej w niektórych izbach, aby liczba kandydatów z sali mogła się równać liczbie kandydatów komitetu wyborczego, i ograniczyła tę możliwość do relacji: liczba kandydatów zgłoszonych z sali nie może przekraczać 50% kandydatów zgłoszonych przez komitet wyborczy.

Nie trzeba tu żadnych komentarzy. Naczelna Rada Adwokacka postawiła jednocześnie na dojrzałość wyborców i na demokratyzację systemu wyborczego, mając pewność, że pogrudniowa atmosfera w kraju zapew-

nia bez żadnego ryzyka dojście do władz samorządowych najwartościowych zawodowo i politycznie działaczy. To nie przedsięwzięcie hazardowe, ale racjonalna kalkulacja perspektyw wyborczych.

Komisja problemowa postulując, aby zastępcy członków rad adwokackich byli zapraszani na wybrane posiedzenia rad adwokackich, stwierdziła w uzasadnieniu tego dezyderatu: „Komisja uważa za potrzebne, aby na zebrania problemowe byli zapraszani zastępcy członków rad adwokackich, a to celem rozszerzenia udziału aktywnego społecznego w pracach samorządu”.

Te trzy zmiany w projekcie regulaminu, dla przykładu tylko wybrane i przedstawione, najlepiej charakteryzują tendencję samorządowego parlamentu: więcej praw dla młodzieży i dla działaczy „z drugiego rzędu”, stawka na integrację środowiska i demokratyzację form samorządowych.

*

Potrzeba powołania placówki badawczej wyspecjalizowanej w problemach adwokatury została przesądzona uchwałą październikowego Plenum NRA. Plenum styczniowemu 1973 r. pozostało więc tylko ująć ogólne zamierzenia w szatę uchwały, określającej organizację tej placówki, jej skład, a przede wszystkim zadania badawcze. Że zadania te muszą być sformułowane szeroko, nie było na Plenum co do tego najmniejszej wątpliwości. Każdemu, kto wykonuje zawód adwokacki, dobrze wiadomo, że poza zainteresowaniem nauki (jeśli nie liczyć sporadycznych prac pionierów-amatorów) leżą całe obszary związane z zawodem: jego socjologia, zagadnienia profesjonalnego postępu organizacyjno-technicznego, sprawa zdrowotności środowiska, historia adwokatury, która w Polsce liczy sobie przeszło 500 lat. Jest też rzeczą oczywistą dla działacza adwokackiego, że na samorządzie adwokackim ciąży obowiązek zorganizowania badań w powyższych dziedzinach, a to co najmniej z dwóch powodów: po pierwsze — by uzyskać mocny, bo oparty na wiedzy grunt dla podejmowanych decyzji samorządowych i po drugie — by utrwalić spuściznę historyczno-kulturalną, wypracowaną przez adwokackie pokolenia. Dla przykładu: czy np. rady adwokackie mogą decydować trafnie o kierunkach adwokackiego wypoczynku urlopowego lub niedzielnego bez dokładnej znajomości kondycji zdrowotnej środowiska? Albo czy można dopuścić do zapomnienia historii adwokatury ostatnich 35 lat, do niezabezpieczenia źródeł historycznych, do utraty wiedzy o przeszłości zawodu, która ginie wraz z odchodzącym od nas pokoleniem nestorów?

Wiceprezes NRA adw. Z. Krzemiński, omawiając opracowania historii adwokatury z ostatnich dwudziestu lat przygotowane przez część rad adwokackich, tak m.in. mówił: „Jest to początek drogi, na którą wkroczyliśmy. Część tych materiałów chcemy publikować. Chcemy wydać historię adwokatury z prawdziwego zdarzenia. Niektóre materiały są bardzo ciekawe. Przyszło opracowanie dotyczące Śląska Cieszyńskiego. Jeden z kolegów przysłał wspomnienia z Rzeszowskiego. Jest ostatnio nadesłana praca kolegi Łyczynka o Wybickim. Kto wiedział, że był on adwokatem? Zbierajmy te skarby”.

Jest także do załatwienia szereg problemów z zakresu pomocy koleżeń-
skiej, by wymienić tylko zapewnienie najlepszej konsultacji prawniczej
w skomplikowanych wypadkach, inicjowanie działalności wydawniczej
przydatnej w pracy zawodowej, opracowanie optymalnego programu i me-
tod nauczania aplikantów adwokackich, a także doskonalenia w zawodzie
adwokatów.

Oczywiście urzeczywistnienie statutowych obowiązków Ośrodka Ba-
dawczego Adwokatury, tak szeroko ujętych uchwałą NRA, nie będzie
rzeczą prostą. Podstawę działań badawczych stanowią będą nie tyle
skromne środki finansowe prelimitowane na ten cel (obejmują one za-
leudwie budżet dawnych komisji: historycznej i doskonalenia zawodowego),
ile zainteresowania osobiste, pasje pozazawodowe, ofiarność korporacyjną
licznych kolegów. Tych też zamierza skupić wokół siebie Ośrodek. Znajdą
się wśród nich i znawcy socjologii zawodu (adw. K. Askanas) i historycy
adwokatury (adw. R. Łyczywek, P. Kwoczek) i publicyści bacznie
śledzący dzień dzisiejszy adwokatury (adw. J. Milewski). Złożenie kie-
rownictwa Ośrodka w ręce adw. W. Bayera oraz powierzenie przewod-
nictwa rady programowej adw. prof. K. Buchale gwarantuje jednocześnie
sprężystość, użyteczność działań badawczych dla praktyki oraz przyjęty
poziom naukowy.*

Prace wstępne, organizacyjne rozpocznie Ośrodek w II kwartale br.,
a w III kwartale opracowany zostanie szczegółowy i perspektywiczny plan
jego pracy. Do tego dokumentu, zatwierdzonego przez Plenum NRA, wy-
padnie „Palestrze” nie raz jeszcze powrócić.

*

Pełne brzmienie 29 tez przyjętych przez Plenum NRA jest znane czy-
telnikom „Palestry”, ponieważ przyniósł je numer styczniowy „Biuletynu
Informacyjnego NRA”; zresztą także przed obradami plenarnymi ich
pierwszy, roboczy tekst szeroko został udostępniony środowiskom adwo-
kackim. Nic więc dziwnego, że tak przygotowany i przeksultowany pro-
jekt tez nowelizacyjnych nieznacznie tylko został zmieniony przez Ple-
num NRA. Już dzisiaj można powiedzieć, że tych 29 tez to już nie ma-
teriał nowelizacyjny, ale tworzywo dla zupełnie nowej ustawy. Zakres
proponowanych zmian nie oszczędza bowiem żadnego przepisu dotych-
czasowej ustawy i głęboko sięga w samą strukturę samorządu, w formy
wykonywania profesji, w rekrutację i przygotowanie do zawodu adwo-
kackiego. Odczytanie tendencji tych zmian pozostawiamy czytelnikom.
Są one zresztą wyraźne już podczas powierzchownej nawet lektury. Roz-
wój samorządności, jej demokratyzacja, odrzucenie rygorów i ograniczeń,
krzywdzących dla zawodu — oto ich zasadniczy nurt.

St. Pod.

* W skład Rady Programowej Ośrodka wchodzi także adwokaci: Z. Albrecht, A. Kiszka,
J. Kureyusz, P. Kwoczek, dr R. Łyczywek, J. Milewski, J. Nowakowski, dr W. Pociąg
(zastępca przewodniczącego Rady Programowej), a także kierownik Ośrodka oraz delegowany
przez Komitet Redakcyjny członek Komitetu Redakcyjnego „Palestry”.